

Handläggare
Sami Persson-Hentunen
Telefon: 0850819427

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2020-12-17

Socialstyrelsens författningsförslag i rapporten Att göra anmälningar som gäller barn sökbara

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av Socialstyrelsens författningsförslag i rapporten Att göra anmälningar som gäller barn sökbara.

Sammanfattning

Nuvarande lagstiftning tillåter inte att socialtjänsten sammanställer register över sådana orosanmälningar om barn som inte leder till utredning och där barnet inte redan är aktuellt hos socialtjänsten. Socialstyrelsen har på uppdrag av regeringen utarbetat ett författningsförslag som syftar till att göra även dessa orosanmälningar sökbara. Socialtjänsten skulle därmed kunna identifiera fler av de barn som behöver nämndens skydd och stöd.

Förvaltningen ställer sig positiv till ett bättre system för att hantera anmälningar som inte lett till någon utredning och inte tillhör något pågående ärende. Förvaltningen bedömer att Socialstyrelsens rapport är utförlig och att författningsförslagen förstärker barnskyddet och den inre sekretessen.

Bakgrund

Regeringen gav i regleringsbrevet för 2018 Socialstyrelsen i uppdrag att analysera de rättsliga förutsättningarna för socialtjänstens behandling av personuppgifter vid anmälningar avseende barn som inte leder till utredning. I uppdraget ingick även att lämna förslag på de författningsändringar som är nödvändiga för att hålla sådana anmälningar sökbara.

Ett förslag har överlämnats till socialdepartementet och har nu skickats på remiss, bland annat till Stockholms stad. Kommunstyrelsen har i sin tur remitterat förslaget till stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby och Norrmalm samt socialnämnden för yttrande senast den 18 december.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Remissen i sammanfattning

Socialstyrelsens rapport innehåller en genomgång av socialtjänstens ansvar för barn och unga, rättighetskydd för enskilda, juridisk analys av förutsättningar för personuppgiftsbehandling av anmälningar och förhandsbedömningar och behovet av en reglering. Socialstyrelsen presenterar även överväganden och förslag, en integritetsanalys och en proportionalitetsbedömning utifrån dessa samt beskriver möjliga konsekvenser av förslagen. Myndigheten har genomfört uppdraget i samverkan med Datainspektionen, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Barnombudsmannen.

Socialstyrelsen understryker i rapporten att socialtjänsten har ett omfattande ansvar att uppmärksamma och skydda barn och unga som far illa. När socialtjänsten tar emot en orosanmälan rörande ett barn eller en ungdom som misstänks fara illa ska socialtjänsten genast göra en bedömning av om barnet eller den unge är i behov av omedelbart skydd, en så kallad skyddsbedömning. Denna ska göras samma dag som anmälan kommer in, eller senast dagen efter om anmälan kommer in sent.

Socialtjänsten ska även bedöma om en utredning ska inledas eller inte. Denna bedömning kallas förhandsbedömning. Beslutet ska i regel fattas inom fjorton dagar efter det att anmälan kommit in. Utredning kan även inledas omgående om detta motiveras av skyddsbedömningen.

En anmälan leder inte alltid till att socialtjänsten inleder en utredning. Socialtjänsten har dock en skyldighet att dokumentera anmälan med tillhörande förhandsbedömning och skyddsbedömning.

Till följd av nuvarande bestämmelser om personuppgiftsbehandling inom socialtjänsten, som regleras i lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten (SoLPuL), förvarar många kommuner de orosanmälningar som inte leder till utredning i en eller flera fysiska pärmar i kronologisk ordning (även kallad kronologiska pärmen)¹. Där kan det vara svårt att söka bland anmälningarna. Socialtjänstens medarbetare som söker efter en anmälan rörande ett specifikt barn i pärmen får även ta del av integritetskänslig information om andra personer.

Socialstyrelsen har utrett om det med dagens bestämmelser finns några möjligheter att hålla samtliga anmälningar som inte leder till utredning sökbara. Den juridiska analysen inkluderar även vilka krav reglerna om diarieföring ställer på hur anmälningarna hålls ordnade. Analysen av befintligt regelverk visar att reglerna är svårtolkade och att det behövs tydligare regler för att socialtjänsten ska kunna hålla anmälningar som inte lett till utredning ordnade på ett sökbart sätt. Dessutom är det till följd av reglerna i SoLPuL svårt för socialnämnden att hålla handlingarna ordnade på ett sådant sätt att kraven på diarieföring uppnås. Regelverket är inkonsekvent då det är möjligt att hålla vissa anmälningar som inte leder till utredning sökbara, nämligen om barnet sedan tidigare är aktuellt hos socialtjänsten och har en personakt. Om barnet däremot inte är aktuellt och anmälningen inte leder till utredning skapas ingen akt och anmälningen blir därmed inte sökbar.

Socialstyrelsen föreslår därför att ett nytt undantag ska införas i SoLPuL som möjliggör sammanställningar som innehåller uppgifter om känsliga personuppgifter eller uppgifter om i övrigt ömtåliga personliga förhållanden. Undantaget föreslås omfatta uppgifter om anmälan som gäller barn, med tillhörande skyddsbedömning och förhandsbedömning.

Utöver det nya undantaget i SoLPuL föreslår Socialstyrelsen som följd av detta en revidering av ändamålen och sökbegreppen som

Farsta stadsdelsförvaltning
Avdelningen för individ- och familjeomsorg

Storforsplan 36, 11 tr.
Box 113
123 22 Farsta
Växel 08-50818000
Fax
farsta@stockholm.se
stockholm.se

---

¹ När personakt inte ska läggas upp eftersom utredning inte inleds måste handlingen ändå diarieföras. I praktiken sker detta genom att sätta handlingen i kronologisk ordning i en eller flera diarieförda pärmar. Innehållet i dessa kronologiska pärmar får dock inte sorteras per namn eller personnummer, eftersom detta bryter mot sammanställningsförbudet i SoLPuL.

regleras i förordningen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten, SoLPuLF. Socialstyrelsen föreslår även att det bör införas en särskild gallringsfrist på tre år för nämnda sammanställningar. Om en ny anmälan som inte leder till utredning förs in i en sådan sammanställning bör det inte leda till att gallringsfristen för den befintliga personakten förlängs.

Den typ av sammanställningsregister som föreslås kan anses omfattas av grundlagsskyddet i 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen såväl som artikel 8.1 Europakonventionen. Socialstyrelsen anser att ett särskilt undantag för dessa sammanställningar som har syftet att skydda barn är ett sådant ändamål som är godtagbart och dessutom nödvändigt. Regleringen är att anse som proportionerlig både utifrån barnskyddsperspektiv och ur integritetsaspekter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att Socialstyrelsens rapport är utförlig och ger en heltäckande bild av arbetet med anmälningar och förhandsbedömning inom socialtjänstens myndighetsutövning som gäller barn och ungdom, i relation till svårigheterna med den kronologiska pärmen. Förvaltningen anser att ett bättre system för att hantera anmälningar som inte leder till utredning är efterlängtat. Förslaget ligger även i linje med stadens digitala utveckling.

Förvaltningen ser positivt på de nya författningsförslagen eftersom de på olika sätt förstärker barnskyddet. Risken att socialtjänsten missar viktig information minskar om det finns en möjlighet att söka på ett specifikt barn. Stockholms stad generellt och Farsta stadsdelsförvaltning specifikt tar emot relativt många orosanmälningar och gör många förhandsbedömningar som inte leder till utredning. I dagsläget är det därför tidskrävande för medarbetarna att på daglig basis söka igenom de kronologiska pärnarna för att hitta eventuella tidigare förhandsbedömningar. Om denna arbetstid frigörs kan medarbetarna ägna mer tid åt att göra mer grundliga förhandsbedömningar och samverka med berörda parter för att säkerställa stöd och skydd till barn.

När medarbetare i dagsläget bläddrar och söker igenom pärnarna får de samtidigt oundvikligen ta del av uppgifter om många andra barn och ungdomar. Detta är inte i linje med den inre sekretess som råder inom socialtjänsten. I enlighet med denna ska medarbetare inte ta del av uppgifter de inte behöver för sitt arbete. Socialstyrelsens förslag förstärker därmed den inre sekretessen.

Förvaltningen bedömer vidare att den föreslagna tidsfristen för gallring på tre år är rimlig för att kunna skydda barn. Förvaltningen ser även positivt på att förslaget förtydligar att nya anmälningar inte förlänger gallringsfristen för befintliga personakter. Nuvarande reglering ger utrymme för olika tolkningar, vilket även tas upp i rapporten.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör

Therese Grahn
Avdelningschef

Bilaga

Socialstyrelsens författningsförslag i rapporten Att göra anmälningar som gäller barn sökbara

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2020-11-26
Therese Grahn, Avdelningschef	2020-11-26